

ABÁDI ERVIN: TEGNAP TÖRTÉNT...

XXIV. FOLYTATÁS.

Egy kitöltetlen belépési nyilatkozat

— Nem Dénes! Én soha sem fogom elhinni, hogy dr. Boda, az ügyész, aki ugyanazt élte át, mit én, képes legyen arra, amivel most vádolják! E képzeltetlenség, hogy dr. Boda, nyilas vádlottak ügyiratait, akármilyen nagy összegért is, elűntesse. Boda nem vesztegethet meg! Ez teljesen lehetetlen! Eppen fordítva hiszem... Boda az azért kellett bukni, mert minden erejével azon volt, hogy a törvény teljes szigorát alkalmazza a gyilkosok ellen! Nem tudott belenyugodni abba, hogy három-négy év börtönnel, megusszanak harminc-nyolcvan gyilkosságot.

— Kérlek, Boda bevallotta, hogy megvesztegetett...
— Szegény, szegény Boda... bevallotta... és mi történt Adler Gézával? Örnagy kinevezését várta, még a múlt hónapban... letartóztatták, mert „trockista” volt... Vadnai Béla, egyszerűen elűnt... róla is azt beszélték, hogy irakciózott. Winkler Palit, mint közönséges szikkasztót tartóztatták le.

— Ejnye no...! Tízbe tenéd valamennyire a kezéd? Mit jelent az, hogy néhány általad személyesen is ismert embert, különböző vádak alapján letartóztattak? Mit jelent ez a felsorolás?

— Nagyon sokat! Arról nem akarok most beszélni, hogy Vadnai Béla csak úgy egyszerűen elűnt és Adler Géza ügyében sem hallottam tárgyalásról. Béla felesége napokon át rohant kórházról-kórházra, rendőrségre és mindenütt, ahol esetleg tudhatnak valamit férjéről, míg végre, valahol azt mondák neki, maradjon esendően, ne szaladjáljon, ne keresse férjét. A férje mondták — olyan helyen van, amilyent megdermedt. Ez volt minden, amit megtudott. Az ilyen eljárásoktól futkároz az ember hátán a hideg...

— Akinek nincs félnivalója az nem fél. Annak nem futkároz a hátán a hideg — mondta Dénes.

— Nagyon jó, nagyon jó! Hát ide figyelj Dénes! Vagy két évvel ezelőtt, voltam egy politikai gyűlésen. Egy vitastán, barátságos politikai mérkőzésen. Ilyet na már nem rendeznek. Kéthely Anna beszélt a Szociáldemokrata Párt részéről és kifejtette, hogy nézete szerint az igazi demokrácia az, amikor ha kora hajnalban, eszengetnek a polgár ajtaján, a polgár izgalom nélkül, forduljon a másik oldalára, mert tudja, hogy csak a tejesember jelezte, hogy letette a tejet az ajtó elé. Rákosi Mátyás választott Kéthely Anna felszólalására. Azt mondta, hogy mindez nagyon szép, de most nem ez a cél... Nem is olyan nagy baj az, ha nem a tejesember eszenget. Akinek tiszta a lelkiismerete, az nyugodtan megy ajtó nyitni a politikai rendőrség közegeinek. A nem tiszta lelkiismeretűek számára pedig, ne is legyen demokrácia.

— Meg kell mondanom, hogy akkor Rákosi Mátyásnak adtam igazat. Neki adtam igazat, bár már akkor tudtam, hogy a gyilkosok nagyrésze soha em kerül bíróság elé. Azóta sok minden történt... nemcsak lerombolt hidak épültek fel. Ma már nincsen ember ebben az országban, akinek ne rezdülne meg idegesen a gyomra, ha megszólal az ajtócsengő. Vonatkék ez mindenkinre. Vezető pártmunkások, közönséges párttagok, pártönkivülre, arisztokrata, polgár, vagy proletár, rablőgyilkosra, vagy életben maradt áldozatra egyaránt. Budapest ma már nevet is adott ennek a gyomoridegességnek, „csengőfrász”, így hívják.

— Be a csengő nagyon gyakran szól, az éjjel, vagy

hajnali órákban, évek óta szól... Nézd csak... Ezerkilencszáznegyvenötben a Szálasi-gang volt főhadiszállásán kezdte meg működését a politikai rendőrség. Ma az „Andrássy ut hatvan” egy egész háztömb! Tizenkét három- és négyemeletes ház, minden kapujában gép pisztolyos őrök, lezárt járdákkal és lerácsozott ablakokkal. És ez a szürkére festett, fegyveres őrökkel megrakott háztömb, a legszébb sugárúton, szinte a város kirakatában, őszinte félelmet kelt mindenkiben. Ez nem jó, vagy rossz lelkiismeret kérdése!... Ez őszint dolog! Nagyon valószínű, hogy ez is a cél. Hiszen lett volna hely Budapestnek másutt is! Nincs a külvárosokban elég óriási úr: kasszárna? Vagy távolabb a várostól egy sor sokszázszobás kastély? Nem! A cél az volt, hogy ide a város szívébe illessék a Hatalom szimbólumát, hogy félelmet keltsen. Nem az értelemlerakartak hatni, nem a meggyőzés volt a cél, hanem a rettegő meghunyászkodás. Hogy miért fáj ez nekem? Nekem, aki annyira hiányolom a háborusbűnösök felelősségrevonását? Nézd Dénes, ez az óriási szervezet, amely ma kizárólagos hatalom és megfélemlető fórum ebben az országban, ma már nem tartja feladatának, a közöttünk élő tömeggyilkosok kiszűrését. Ma már nem akarják „bolygatni” a „régimúlt dolgokat”. Ezt az óriási apparátust nem azért fej-

lesztették ki és most azért tartják üzemben...
— Itt megint felmerülhet egy kérdés: kezelhet-e volna a Rendszer másképpen azt a tömeget, amely míg lehetősége nyílt, kimutatta ellenséges érzületét veleszemben? Vajon miért fáj nekem, hogy a rendszer, az általam oly bühösnek tartott népet így kordába fogta?

— A rendszer áll, a tömeg legyőzve menetel a vörös lobogók alatt. A tömeg felvonul, a tömeg tüntet, a tömeg jelszavak táblákat visz és jelszavakat ordít. A tömeg egyszerre áll fel és egyszerre ül le. Egyszerre taposl ütemesen és egyszerre kiáltja „éljen ez és ez”, amíg a pódiumról nem intenek, hogy elég. Akkor egyszerre hagyja abba. A tömeg leveket ír alá, a tömeg pénzt és többletmunkát „ajánl fel” minden tömegmegnyilvánulás szövegéhez néhány tízed híján, mindig százszázalék. A tömeg ma már ebben a százalékarányban „hiszi” és „vallja”, hogy azt a „másik világot” gazemberek, láncos kutyák, aljas bérnyilkosok és közveszélyes örültek irányítják. „Hiszi” és „vallja”, hogy minden, művészet, tudomány, irott betű, festett kép, zenemű vagy filmszalag, ami „onnan” származik mérgező, romlott, dekadens és türe való. Azt is tudomásul vette a tömeg, hogy Edison talvált, Stephenson is Graham Bell is és így tovább...

A kairói tárgyalások árnyékában

(Elsődleges cikk folytatása)
moun libanoni elnök új ter-
vét (amelyről nyilván előre
értekezett az amerikai és a
török kormányval), hogy a
Közkeletet védelmez az arab
államok szövetsége vállálja
el, természetesen Egyiptom
vezetése alatt és amerikai
fegyverekkel. Csak idő kérdése
talán, hogy mikor dör-
dülnek el ezek az új amerikai
fegyverek előbb a „polgári
beszivárgók”, később
pedig az Izraélt támadó „ön-
kényes hadak” kezében.

Nem hihető, hogy a nyugati
nagyhatalmak nem lát-
ják ezt a veszélyt, amelyre
Izraél iméntelen és nagyon
nyomatékosan felhívta a figyelmüket. A kérdés azonban — amint az angolok
mindig hangoztatják — a
technikai részleteken múlik:
milyen praktikus értékű
lesz azoknak a biztosítékok-
nak, amelyekről a nagyhatalmak kétségtelenül gondoskodnak.

Hogy milyen különbség
van az ünnepélyes határozatok és azoknak tényleges
keresztülvitele között, azt a
legjobban az a blokárd igazolja,
amelyet Egyiptom még mindig
fenntart Izraél ellen a Szezi-csatornában.
Pedig a Biztonsági Tanácsban
ugyanazek a nagyhatalmak

szavastak meg a határozatot, hogy Egyiptomnak
le kell szüntetnie a blokárdot.
Izraél számára életfontosságú
kérdés, hogy szabad hajózást
folytathasson Dél felé a csatornán
keresztül. Anglia elutasította Izraél
kérelmét, hogy a tárgyalásokon
vagyék figyelembe szuezi érdekeit
és csak természetesen, hogy Egyiptom
ridegen elzárkózik minden izraéli
beavatkozási gondolat elől.
A tárgyalások befejeztével
pedig Egyiptom ténylegesen
ura lesz a névlegesen nemzetközi
csatornának. Az új egyiptomi
kormány már lámetlenül megszegte a
csatorna nemzetközi státusát
és sajnos nem is fér kétség
ahhoz, hogy meg akarja valósítani
Nagib egyik régebbi és talán
elfelejtett kijelentését: „A Szezi-csatorna
Egyiptom és egyiptomi
fenntartás alá tartozik.”

Az izraéli külpolitikának
hatalmas erőfeszítéseket kell tennie,
hogy elhárítsa a most megindult
kairói tárgyalásokban rejlő komoly
veszélyt. Csak részlegesen
nyugtathat meg az a londoni
vélemény, hogy Nagib tábornok
sikere Angliával szemben
még távolról sem oly biztos és
oly teljes, amint azt Kairóban
hiszik.

A szabadalmi per tanui dr. Wittenberg mellett vannak

A telavivi törvényszék
tegnap folytatta a Méir befektetési
vállalat tulajdonosa, Benjámin Méir
ellen megindított szabadalmi per
tárgyalását. A tegnapi tárgyaláson
öt tanu tett vallomást, akik valamennyien
azt igyekeztek igazolni, hogy dr.
Wittenberg Sándor csehszlovákiai
vegyszermérnök valóban tulajdonosa
volt az izraéli vállalat által kihasznált
szabadalomnak. Áháron Pick azt állította,
hogy 1946-47-ben Prágában abban a
vegylaboratóriumban dolgozott,
amely dr. Wittenberg egyik találmányát,
a Frusia nevű rosendó előni
szert gyártották.

Michael Szela, a Weizmann-intézet
egyik munkatársa elmondta, hogy
annakidején Izraél prágai követségeinek
szolgálatában állott és a cseh fővárosból
ismeri a felperest. Wittenberg
akkor megmutatta neki a Frusia
készítmény szabadalmát. A telavivi
műszaki intézet részéről Méir Cohen,
valamint Hoffmann Imre haifa
mérnök azt vallották, hogy a Méir
befektetési vállalat által benyújtott
szabadalmi leírás azonos az, amelyet
annakidején dr. Wittenberg nyújtott
be a prágai szabadalmi hivatalhoz.
A tárgyalást ma folytatják.

Változások a forgalmi és luxus-adóban

Az állami vám- és jövedék hivatal igazgatója, tegnap változtatásokat léptetett életbe a forgalmi és fényüzési adókvetésekkel. Egyes cikkek adóját csökkentették és egyeseket mentesítettek az adó alól, másrészt pedig több olyan árua vetettek ki adót, amelyek eddig mentesek voltak alóla. Csökkentették a vízvezetékcsap forgalmi adóját, a kézimunkával készített gyermekcipők forgalmi adóját pedig teljesen törölték. Ugyanakkor adóval sújtották a lenvásznot, mosószappant, minden egyéb mosóanyagot, fogkrémet, keféket, harisnyát, melltartót, eszímát, konyhatörlörongyot, napszemüveget, mérleget, diktét és furnérokat. Luxusadót vetettek ki különböző textilfélékre, gramofontúre, bélyegalbumra és más cikkekre.

SPORT

Hogyan tornászunk a Makkáiban! Négy éves csöppségek, hatvan éves veteránok a főszerelők között
Tanulságos, érdekes színvonalú tornánépélyre készült a Makkábi telavivi tömegsportja. Szemes, változatos képzésben vett részt a négy év közötti, amit a szakértő, leányvezetők mellett az emberi fizikummal produkálni lehet. A tornasport korlátartárgyszóval nem ismer, amit az előkészületben lévő distortion be-
szédesen fog bizonyítani. Az újnepély keretében ugyanis olyan kisgyermek fogják feszíteni, gondatlan gyakorlásukkal a szakembereket és érdeklődőket gyönyörködtetni, akik alighogy jéni tanultak. Négy esztendő ember palánták, a Bv. igéretet, akik Izraél testnevelésének és sportjának a mintapéldányai lesznek.
Nagyobb fiúk és lányok már cseppeteseen összeállított, zenevel vezetett gyakorlatanyagot mutatnak be: a 8-12 éves serdülők nevelés részben kötött mozgások irányítják, amelyek átmenetet alkotnak a felnőtt szabatos szabályok és előírások korlátaiba illesztett sportszerű torna felé.
A felnőtt adottságaink és iskolázottságunk vizsgálatát fogják nyújtani. Az ifjú leányok ritmikus mozgásanyagát, a képzett tornászok értől duzzadó mozgása, az ügyesség és vakmerőség eszteljesítményei, a veteránok buzgó igyekezete, nemes versengése, mind-mind egy-egy biztató lépés az ország tornasportjának a közeljövőben megindított felépítése irányában.
Az újnepély bemutatkozó anyagának tervezése, bemutatása és vezetése Dükstein Zoltánnak és feleségének kezében van. Ezzel a tapasztalatokkal, neveljéknek páratlan nemzetközi sikerei és eredményei, egyszerűen és skatundákul biztosítéka annak, hogy első izraéli színvonalú rendezésük megfelelő dekoratív keretben és gazdag tartalommal kerül a közönség elé.
Az országos labdarúgó-kupa 3. fordulója
Szombaton, május 2-án, az országos kupa-mérkőzések harmadik fordulójára kerül sor. Ebben a fordulóban már az elsőosztályú csapatok is bekapcsolódnak a küzdelmekbe. Tizenegy mérkőzés sorsa dől el ezen a napon. Az a 14 csapat, amelyek mezeves mérkőzést, továbbjut a kupa negyedik fordulójába.

RÁDIÓ

6.30: Mán tovu, 6.35: torna, 6.45: zenélő óra, 7: hírek, 7.15: hangnemek, 7.59: hírszerkezet, 10.30: szórakoztató zene, 11: a háziasszony kívánságműsora, 12: a kórházak műsora, 12.30: déli hangverseny, 13.30: hírek, 13.45: hangnemek, 16: szórakoztató zene, 16.30: tánczene, 17: énekszámok, 17.45: ifjúsági műsor, 18.15: hírek, 19: zenei gyönyörű szemek, 19.20: cházandalok kívánságműsora, 20: új hangnemek, 20.24: Tenach-részletek (23-24. zsoltár), 20.30: hírek, 21.30: Jona Blank (szoprán) hangverseny, 22: klasszikus kívánságműsor Csajkovsky műveiből, 23: hírszerkezet, 23.45: angol hírek, 24: francia hírek, 16: Smetana: „Az eladott menyasszony” című operájának 2-ik felvonása, 17.20: klasszikusok előtti zene, 18.30: francia adás, 19.30: jiddis adás, 20: román adás, 20.15: magyar adás, 22.15: angol hírek.
A háziasszony rádiója: 18.35: A Belkin (szoprán) vendégfellépése 19: néber dalok kívánságműsora, 19.35: Respihl-lemmek, 20: a hadsereg rádiózenekarának műsora, 20.50: néptáncok, 21.30: tánczene.
Figyelmeztetés a vadgomba fogyasztása ellen. — Az egészségügyi minisztérium felhívja a közönség figyelmét, hogy fogyasztás előtt győződjék meg a gomba jónindóságáról. Kéri a közönséget: csak a megszokott szerveken keresztül vegyalomba hozott gombát vásárolja.

A Népkölcson a boldogság és gazdagság kapujal

Vásároljon azonnal Népkölcson-könyvet és készüljön a legközelebbi húzásra.

A Szochnat kltiaosztálya A közokt. minisztérium nyelvterjesztő osztálya

ESTI ULPAN

nyitlik meg május 3-án, Tel-Aviv és a környékbeli lakosok számára.
AZ ULPAN a résztvevőnek ismereteket nyújt a héber nyelvben és a zsidó kultúrában.
AZ ULPAN közelebbhozza a résztvevőt az izraeli valóságához és annak problémáihoz.
AZ ULPAN megkönyvitja a résztvevőnek az ország életébe való beegyezését.
Szabadfoglalkozásnak, tisztviselőnek és önkéntesnek módot adnak arra, hogy a lehető legkorábban időn belül sajátítsák el a héber nyelvet.
A résztvevők megfelelő állami ökozelet fognak kapni. Tanítás négyezer hetente, este fél 5 és 8 óra között. Az ulpanban intenzív tanulást, izraeli valóságot és kulturális légtört fog találni.
Felvilágosítás és beiratkozás: Tel-Aviv, Aljija u. 49.

HISZTADRUT HACIONIM HAKLALIM „CHUG KADIMA” HAIFA

Szimpatizánsaink és tagjaink szives tudomására hozzuk, hogy az Országos Szervezet Közgyűlése keretében, május 2-án d. e. 10.30 órakor

politikai nagygyűlést

tartunk, a Pevsner-u. 2 sz. alatti tereemben.

Előadók:
Dr. HERSKOVITS FÁBIAN és Dr. WACHS EMANUEL
Minden érdeklődött szivesen látunk.

Butorüzet megszünik

HAIFA, BANK-U. 7.

Kiàrusítás

Ké259 minden elfogadható áron.

Még nehany szabad mesek Mosáv Nevatimban, Beër Seva

doár Beër Seva
13 DUNAM ÖNTÖZHETŐ TERÜLET.
AZONNALI BEKÖLTÖZÉSI LEHETŐSÉG

HÁZIASSZONY!

Most érkezett — kiváló minőségű

* izlandi halfilé *

Rövidesen kapható minden halüzletben

A. Goldfaden elővezett jiddis színház

„SULAMIT”

Zenés legenda 3 felvonásban.
Irtá: A. Goldfaden
Rendezte: M. Hilsberg
Zenei vezetők: Horovitz-Nestovitz

Ma, április 29. „Rama” Ramat-Gan, 8.45
Cholon: május 1. péntek este 8.45 „Armon”
Tel-Chanan: május 2. szombat este 8.45 „Gan Schönfeld”
Rechovot: május 4. hétfő este 8.45 „Bét Haám”
Givat-Smuel: május 5. kedd este 8.45 „Oren” mozi
Petach-Tikva: május 6. szerda este 8.45 „Hejchal”
Kirjat-Motkin és környéke részére közkívánatra másodszor, népszerű árak mellett, május 8. péntek este 8.45. „Orot”
K1267

A TEL-AVIVI MOZIK HETI MÜSORA:
Előadások kezdete: 8.30 / és 9.15 órakor.
ALLENBY: Francis goes to the races.
ARMON DAVID: A hét halászbán.
CHEN: Peking expressz.
EDEN: Fabiola szerelmel.
ESZTER: Rio-Rita.
MIGDALOR: A végzet hatalma.
MUGRABI: The devil is a woman.
OPHIR: The Law and the Lady.
ORION: The Sniper.
SDEROT: All my Sons.
TAMAR: Sleep my love.
ARGAMAN: Patrick the great.
RAMA, Ramat Gan: Orot.
HENRIK.
AMFITEATRUM, Ramat Gan: Az ótónálk király.
ZELI, Jaffa: Az indiánok mondái.

Riley tábornok - a béke katonája

Írta: Dr. FEUERSTEIN EMIL

Fáj a szívem, ha arra gondolok, hogy végleg eltávozik tőlünk William Riley tábornok. Már megszoktuk, úgy éreztük, hozzánk tartozik, mint a chamszin s úgy beleolvadt a jeruzsálemi tájba, mint a King David. Nedivi, Tel Aviv városának főtábornoka mesélte egyszer, hogy küldöttség jelent meg egy napon Dizengoff polgármesternél és négyesemközi kihallgatást kért. Dizengoff kihallgatást a kért, Nedivit azonban nem küldte ki a szobából és amikor a küldöttség tagjai figyelmeztették, hogy ok kimondottan négyesemközi kihallgatást kértek, így nyugtatta meg őket:

— Régi bútorok a városházán Nedivi, tehát egyáltalán nem zavar bennünket...

Az elmúlt öt év folyamán Riley is ilyen régi bútorokból lett. Már megszoktuk, hogy minden összetűzés után fehér díszpajzs azonnal megjelent a helyszínen és rendet teremtett. Ropogtak a puskák, repültek a sürgönyök a világ négy tája felé: ismét megsértették a fegyverszüneti szerződéseket és az étető problémáiról politikai kommentátorok szellemes elmélkedéseket és fejtegetéseket írtak. — „Kijűl-e a harc az arab légő és a „Cáhal” között?”

Riley azonnal cselekedett. Az amerikai flotta e magasrangú tisztjét az UNO kölcsönkérte és nem volt oka ezt a lépést megbánni. Az UNO megfigyelő parancsnoka a rendet minden alkalommal azonnal helyreállította.

„Bill” Riley mindig fegyver nélkül járt. Hatáskörében egyetlen látható bizonyítéka az UNO kék-fehér zászlaja volt. Nem egyszer veszélyeztette életét, amikor átszelt az ideiglenes határvonalakat és tárgyaló asztalhoz ült a szembenálló felek parancsnokaival. Minden csatapatét az ő ellentmondást nem tűrő parancsa szüntette meg. Élete és tekintélye gyakran forgott kockán. Eddig mindig győzött, mindig keresztülvitte akaratát és megszilárdította a „béket”. Az ő fehér díszpajze volt a „zöldasztal”. E körüli vádolták egymást kölcsönösen az izraeli és arab parancsnokok és amikor úgy látszott, hogy valóban zsákutcába jutottak, Riley mennydörgő hangon jelentette ki:

— Mindketten őrütsétek ki a vitatott terület! Az ügy tisztázásáig én veszem a birtokomba!

A hivatalos felszólítást olyan izes, nemhivatalos káromkodások kísérték, amelyek csak egy magyar káplár, vagy egy amerikai tengerész képes. Az izraeli és az arab parancsnokok megértették, hogy nincs más választásuk, mint behódolni Rileynek, mert közbelépése nyomán értelmét vesz tette a vita... az incidens véget ért...

Riley újból győzött, újból helyreállt a béke.

Furcsa tábornok ez a Riley. Katona, de a béke katonája. Egy minnesotai ir család leszármazottja. Más katona a harctéren aratott babérjaival díszesedik, ő a béke koszorújával büszkélkedhetik. Gyalog, autón és repülőgépen azonnal ott termett mindig az összetűzés helyén Dántól Ejlátig — és rendet teremtett. Egyetlen-egy érv állt rendelkezésére, az a fenyegetés, hogy a Biz-

tonsági Tanács előtt panaszt emel azzal a félrel szemben, aki nem hajlandó parancsát teljesíteni. Az UNO mai tekintélye mellett, meg lehetősége volt az az érv, egyenesen vérszegény. Riley személyisége, fellépése azonban győzelemre vitte eddig kivétel nélkül, minden alkalommal. Dr. Ralph Bunche, aki egyideig Riley felettese volt Izraelben, a következőképpen jellemezte metodusát:

— Eljárás módja sajátos, utánozhatatlan, nyelve durva és zamatos. Ugy tesz, mintha rettenetesen fel lenne indulva, kezei ökölbe szorulnak, akire Riley ráförmed, az szentül meg van győződve róla, hogy azonnal rászakad a mennyboltt. Amikor ráparancsol valamelyik félre, hogy hagyja abba a harcot, nem lehet neki ellentánni. Ugyanakkor azonban, ugyanazon vehemenciával ki is tud békíteni. Mindkét fél jól tudja, hogy egyenes jellemében, ígéréteiben tökéletesen meg lehet bízni. Ő olyan bíró, aki iránt teljes bizalommal viselkedhetnek.

Bernadotte, szeptember hó sudártermetű. Minneapoliban nevelkedett és minden álma az volt, hogy pap legyen. 1917-ben azonban nem volt képes a nemzeti fellobbanásnak ellentánni, ott hagyta az iskolapadot, hogy a flotta gyalogosai közt szolgáljon. Franciaországban súlyosan megsebesült, azonban mindaddig nem hagyta el a posztját, míg új erősítés nem érkezett. A legmagasabb kitüntetésben részesítették ezért a tettéért. Nem véletlen, hogy Riley mellett három egész és három fél sor kitüntetési szalag ékesíti. Minhelyt talpraállt, azonnal visszatért a frontra, újból megsebesült, újból kitüntették. Összesen két és fél évet töltött különböző kórházakban.

1922-ben egy Cathrin Dunahoz nevű leányzóval találkozott, akibe azonnal beleszeretett és feleségül akarta venni. A leányt meg házasági ígérettel sem volt könnyű lábáról levenni. Riley hat teljes éven keresztül folytatta az ostromot, úgy látszik ez volt diplomáciai megasiskolája. Az erődítmeny végül is elesett. Rileynek két gyermeke van, a 26 éves Bill, College-növendék, a 19 éves Cathrin-Elisabeth. Genfben nevelkedik. Riley az amerikai flotta tisztjeként Haitiban teljesített szolgálatot, Sandomingóban, Cubában képviselte hazáját. Különböző katona akadémiaikat tanult és tanított. 1940-ben King admirális parancsnokságához helyezték át, az Atlanti-óceán környékén. Csakhamar kiderült, hogy senki sem tud olyan makacsul és olyan illedelmesen vitatkozni a rettegett tengeraggal, mint Riley. King mégis magával vitte Amerikába háborúba lépése után Washingtonba. A Philippin-szigetek inváziója idején Riley összekötőtiszt volt MacArthur parancsnokságában, a háború végén a „Marines” harmadik hadtest parancsnokának nevezték ki. Karrierje azonban még nem érte el a csúcspontot.

1948 augusztus elsején közölték vele, hogy ő lesz az amerikai tisztcsoport pa-

rancsnoka, akik az UNO megfigyelőként Eric Jiszraélben teljesítenek szolgálatot. A kinevezés után azonnal vasszorgalommal látott a palesztinai probléma tanulmányozásához.

Palesztinába érkezése után Bernadotte azonnal Jeruzsálembe küldte őt, hogy kísérje meg a harcot megszüntetését. Egy teljes hónapon keresztül fáradozott Riley s amikor sikerült végül a két felet összehozni, térképét terített az asztalra s míg a két fél ellenséges pillantásokkal néregette egymást, egy vonalat húzott és kijelentette:

— Ez az! Vitatkozni ráérünk. Egyelőre fegyverszünetet rendelék el e vonal mentén.

A két fél beleegyezett...

Bernadotte 1948 szept. hó 17-én délután három órára Riley-t és Bunche-t Jeruzsálembe rendelte. Riley és Bunche repülőgépe készt s egy teljes óra késéssel szállt be Kalendia arab repülőterére Jeruzsálembe. A Mandelbaum-kapunál nem engedték át a két amerikait, mert nevük nem szerepelt az örök-

ketáján. Riley, mint UNO megfigyelő igazolta magát, meggyőzte az örököt, a dühöngő Bunche a kapun túl maradt.

Amikor Riley az YMCA épületéhez érkezett, közép-ór fogadta. Rögtön megérezte, hogy valami történt. Eppen egy holttestet vittek be. Riley, Jeruzsálem katonai kormányzója, Dov Jozséfhöz fordult:

— Mi történt?

— Bernadotte-t meggyilkolták!

Ha repülőgépe nem késik, ő is a gyilkos golyók áldozata lett volna...

1949-ben a szíriai-izraeli tárgyalás kezdetén az arabok nem voltak hajlandók egy asztalhoz ülni a zsidókkal, sőt külön sátrakat követteltek, jó messze a zsidóktól. Az UNO megfigyelőknek tehát ide-oda kellett volna szaladgálniuk a sátrak között.

— Nem küldöncnek küldtek ide! — mennydörgött Riley. A kutyaafját! azt fogjátok tenni, amit én mondok! A tárgyalás azonnal kezdetét veszi.

A szíriaiak belementek. Kár lenne Riley-t elveszteni...

Két új tűzoltóállomást létesítenek Tel Avivban

A telavivi önkéntes tűzoltóság parancsnoksága tegnap sajtófogadás keretében ismertetette a tűzoltóság helyzetét és terveit. A Kászi parancsnok és S. Gersoni titkár elmondották, hogy Lág Bäumen napján gyűjtés kezdnek, amelynek célja, hogy 15 ezer fontot gyűjtsenek össze a városban nélkülözhetetlen, modern tűzoltófelszerelés vásárlására. Többek között egy 30 méter magas automata létrát akarnak vásárolni, amelyre most feltétlenül szükség van, mert Tel Avivban egyre több 6-8 emeletes házat építenek. Ezenkívül további két tűzoltóállomást kell létesíteni, amelyek közül az egyiket az ipari negyedben fogják felállítani. A telavivi tűzoltók 700 ezer font évi költségvetéssel dolgoznak, amelyből egy harmadrészt a város fizet, a többi pedig a lakosság adományaiból gyűjtik össze. A 200 önkéntes tűzoltón kívül 24 hivatásos tűzoltó dolgozik havi fizetésért. Lág Bäumenkor a tűzoltóság Mázé utcai állomása előtt délután 5 órakor díszszemlélt tartanak, majd a tűzoltóság, élen a zenekarral fáklýásmenetet rendez a városban. Ugyanakkor megkezdik a gyűjtőakciót, amelynek célja, hogy minden polgár egy, vagy másfél font adománnyal járuljon hozzá a tűzoltóság új felszereléséhez.

A telavivi tűzoltókat 1952-ben 699 tüzesszethez hívták ki, amelyek során 1 millió 700 ezer font kár történt. A két legnagyobb tüzessz a jaffai kikötőben, a Szochnut és a Sekem raktárában volt.

A vasárnapi minisztertanács dönteni fog a munkanélküliségi adó ügyében

Tel-Aviv. (Az Új Kelet tudósítójától). Szakszervezeti körökben biztosra veszik, hogy a vasárnapi minisztertanács végre dönteni fog a munkanélküliségi adó kérdésében. E körök szerint alig van rá remény, hogy a kérdésben megegyezés jöjjön létre és minden valószínűség szerint a kormány szótöbbséggel fog dönteni. A klácionlástak változatlan eréllyel hadakoznak az új adó nem bevezetése ellen, de nem tartják valószínűnek, hogy kabinetkérdést csinálnának belőle.

A progresszív párt az adó bevezetése mellett foglalt állást. Ugyancsak mellette fognak szavazni a vallásos miniszterek is.

A pénzügyminisztérium köréből származó értesülésünk szerint az új adó nem szempontjából jövedelmi kategóriákra fogják majd felosztani a lakosságot és progresszív alapon vetik majd ki az adót. A legalacsonyabb kategóriákhoz tartozók a

jövedelmi adóra kötelezett bevételek 2.5 százalékát, míg a legmagasabb kategóriához tartozók, ugyanennek az alapjának 7 százalékát fogják fizetni.

Ha a törvényt megérvényesítik, a kincstár még ebben a pénzügyi évben 25 millió font bevételhez juthat, amelyet a munkanélküliség enyhítésére fordítanak.

7936
EZ A TELEFONSZÁMA A
"WAGSCHAL"
SZALLODA-PENZIONAK
Zichron-Meir — Bné-Brak
Teljes penzió.
napit 60 étkezés.
NAPONTA HUS
A vendég kérésére diéta
Helyrendelés telefonon
7936

Kerthelyiségünk
JERUZSALEM központjában
— MEGNYILT —
Navah
KÁVÉHAZ, CUKRASZDA
Jaffa-ut, Egged mellett.
K1258

תור עברי
למתחילים
מכתבים וספרים

OLVASÓINKHOZ!

A mai naptól kezdve rendszeresen fogunk közölni az Új Keletben kétszer hetenként — hétfőn és szerdán — héber leckét, melynek címe „Tur ivri lemáchtolim” (Héber rovat kezdőknek). Ezt a rovatot azoknak az olvasóknak szántuk, akik eddig nem tanultak meg héberül és egyáltalában nincs technikai lehetőségük arra, hogy héber tanfolyamokon vegyenek részt. Ez a könnyű és egyszerű módszerrel megszerkesztett rovat a mindennapos héber nyelv alapfogalmaival fogja megismertetni az olvasót. Kétségtelen, hogy azok az olvasók is, akik már jártassággal bírnak a héber nyelvben, szintén érdeklődéssel fogják követni ezt a rovatot, mely segítségükre lesz a nyelvtudás gyarapításában.

Azoknak az olvasóknak, akik a rovat segítségével meg akarják tanulni a héber nyelvet, a következőket ajánljuk: olvassanak el gondosan és figyelemmel minden leckét (minden lecke végén szótár adunk, amelyben a leckeben előforduló összes szavak szerepelnek). Ajánlatos többször és fennhangon elolvasni az anyagot, hogy a fül szokja meg a szavak csengését. Addig kell gyakorolni, míg az olvasó kívülről nem tudja az egész beszélgetést!

Ez a módszer egyáltalán nem nehéz, mert a beszélgetések rövidke és könnyűek és csak a leggyakoribb szavak fordulnak elő bennük. Arra is súlyt kell fektetni, hogy az olvasó őrizze meg azokat az ujságokat, amelyekben a héber leckék megjelennek, hogy később ismét átvehesse az anyagot és ezáltal felfrissíthesse tudását. Hiszünk, hogy olvasóink elégtelleg fogják fogadni ezt az új kísérletet, melynek célja segítségére lenni az új oléknak az élő héber nyelv elsajátításában.

A héber rovatot a közoktatásiügyi minisztérium nyelvtanterjesztő osztálya kezdeményezte és annak jóváhagyásával jelenik meg. A minisztérium a szerkesztés munkájával M. Gánin és M. Kárján jeruzsálemi tanítók bízta meg, akik országosan ismert szakértői a felnevelés nyelvtanításának. Minden egyes rovat a mindennapi élet bizonyos témájának van szentelve. Az egész sorozat fel fogja ölelni az izraeli polgár életének minden területét és megnyilatkozását.

Minden rovat önálló egyéget képez, pedagógiai

תור עברי
למתחילים
מכתבים וספרים

שנה לעברית
מה זה?
מה זה תור עברי?
מה זה תור עברי?
מה זה תור עברי?
מה זה תור עברי?
מה זה תור עברי?
מה זה תור עברי?
מה זה תור עברי?

רשורה, miat	בשכיל	mi, miit	מה
רשורה, ez	בשכיל	ez	זה
רשורה, mi es	בשכיל	mi es	זה
ki, kicsoda	מי	rovat, hasáb	תור
minden, összes	כל	héber	עברי
kezdő	מתחיל	sarok	סנה
kezdők	מתחילים	ujság	עיתון
tanulni	ללמד	az ujságban	עיתון

Felhívás a HOH mosávjára jelentkezőkhez.

Apróhirdetések

Ezton is felhívjuk mindazok figyelmét, akik f. hó 30-ára, csütörtökre személyes meghívót kaptak, hogy a megbeszélésen (d. e. 10 óra, Allenby 119 szám 1. em.) okvetlenül jelenjenek meg. A megbeszélés tárgya: 1. a mosávról való költözés; 2. a mosávról való költözés megválasztása; 3. a hivatalos telepítő hatóságokkal a kapcsolat felvétele. A meghívottaknak a megjelenése kötelező. (Esetleges akadályoztatása esetén távollmaradását közölje előre írásban és közölje távollmaradásának okát is.) HOH orsz. közp.

Penzionsúton ad értéktárgya azonnal Haifa, Louvre Lombard osztálya, Herzl-u. 24. A900
Jeruzsálemi kölcsönkönyvtár az Eggeddel szemben. Javee utcában. Hirdetéseket is felvesz az ÚJ KELET részére.
Sokszorosított, fordított, irásunkat gondosan készít speciális osztályunk. Gabriell Advertising, Haifa, Nordau-u. 27. tel. 4543. A938
Gyermekruhavarrónó házhöz menne. Schachter József, (Haifa) Maaabara Tirá, Gimmel 81. K1690

ADOÜGYEK
Tanácskozás és könyvvezetés (*)
E. E. BAER,
JERUZSALEM,
Abaranel-u. 25. Tel. 5794.

JÓ ES ÚJ KÖNYVEKET olvassat a Jámor Eliseva Könyvkereskedéséből, T. A., Allenby 84. udvarban. Könyveket a legmagasabb áron vásárolunk.

Israeli Demuialo 1953. május 2.
szombattól a „Chén” MOZIBAN, Tel-Aviv
SAMUEL GOLDWYN mélyen megható története
"I WANT YOU" (Behivó)
Az év legkiemelkedőbb eseménye.
Soha három szó nem jelentett ilyen sokat az emberek tömegeinek.
Főszereplők:
DANA ANDREWS, FARLEY GRANGER, DOROTHY MCGURIE,
RKO Radio Pictures Inc. terjesztésében. Irvit felirat a filmen
"A CMON" mozi Haifa, Rövidesen: "HAZAMIR", JERUZSALEM

